

de caritate, desigur. Dar și pentru a aminti că ei există, încă. Și, mai ales, pentru a aminti *cum a fost*. Și atunci (dețin o înregistrare excepțională a performanței de altădată), ei recurg la „playback”. „Să ne imaginăm” – ne propun ei – „că timpul nu a făcut ravagii. Să ne imaginăm că ceea ce auziți este *live*. Să ne imaginăm...”

Urmărindu-i pe interpreții de la „Teatrelli”, nu avem nevoie de niciun efort de închipuire. Interpreții români *sunt*, în ciuda vârstei (peste 70, ba într-un caz, peste 90 de ani!) formidabili!

Trăim cu uimire spectacolul vitalității lor fizice și spirituale, al disponibilităților lor psihice și artistice. Trăim cu uimire magia artei lor, potențată de misterul teatrului!

„CreArt”, „Teatrelli” – Quartet de Ronald Harwood. Regia: Dan Tudor. Scenografia și costumele: Corina Grămoșteanu. Muzica originală: Vlaicu Golcea. Cu: Adela Mărculescu (Cecily (Cissy) Robson), Costel Constantin (Reginald Page), Damian Crășmaru (Wilfred Bond) și Florina Cercel (Jean Horton). Data premierei: 2 martie 2014.

Oana MEDREA

Leonce și ... Valerio

După o amânare generată de puseul hibernal de la sfârșitul lunii ianuarie, pe 1 februarie a avut loc, la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, premiera oficială, intens promovată, a spectacolului **Leonce și Lena**, în regia lui Vlad Cristache. Producția face parte din programul „Clasic vs. Contemporan”, ce se regăsește în Proiectul de Management al noului manager al instituției, Lucian Sabados. În spectacolul realizat de Vlad Cristache, transpunerea propriu-zisă în contemporaneitate a constat într-o operațiune de „epurare” și comprimare a spațiului – susținută, într-o anumită măsură, și de configurația textului original –, dar și în micșorarea numărului de personaje. Opțiunile lui Vlad Cristache nu contrazic în mod flagrant textul original, și nici nu îl zdruncină din temelii. Büchner însuși și-a scris piesa ca pe un pamflet aproape postmodern, grație efectului uluitor obținut prin alăturarea contrastantă dintre recuzita romantismului (săli mari, ținute elegante, noaptea și lună plină) și replicile ascuțit-satirice ale lui Leonce și Valerio (bufonul în devenire și bufonul profesionist).

În spectacolul realizat de Vlad Cristache la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, Regatul Popo, imaginat de Büchner ca un tărâm atemporal al plictiselii, este transpus de Vlad Cristache într-o contemporaneitate mai elastică. Regizorul a comprimat piesa lui Büchner la resorturile *necesității* dramatice, operând câteva modificări de ordin „economic”, prin care au fost eliminate câteva dintre personajele de coloratură (Învățătorul, Predicatorul Curtii, Valeții și Țăranii), împreună cu personajul colectiv ornamental reprezentat de Curteni și Doamne de onoare, dar și spațiile de extracție romantică imaginate de Büchner, precum sala bogat împodobită sau grădina. Celelalte spații au fost tratate în cheie parodică de scenograful Vladimir Turturică, ce a păstrat din hanul unde poposesc cele două cupluri comice – Leonce–Valerio și Lena–Guvernanta – doar sugestia: patru litere roșii, risipite pe patru oi butaforice (la propriu!), indicând „OPEN”, adică „deschis”. În cheie poetico-pragmatică, grădina și câmpul deschis, imaginate de Büchner ca spații ale

acțiunii, au fost sintetizate scenografic într-o mare roșie, de burete rupt în bucăți de formă neregulată, care domină scena pe toată durata spectacolului. Este o soluție care relativizează spațiul de desfășurare a acțiunii, transformându-l în generic-natural, fiind totodată o soluție care conciliază, la nivel simbolic, imaginea opulenței kitsch a Regatului Popo (sugerată și de telefonul uriaș pe care Consilierii îl aduc pe scenă, cu mari eforturi, pentru a asigura „comunicarea” dintre Leonce și Rege) și universul bizar, artificial, al plictiselii de lux în care se lăfăie Leonce, pentru a se zbate apoi să iasă la suprafață. Mișcarea actorilor prin acest „covor de flori” produce un subtil efect comic, de trambulină sau obstacol.

Binomul *Leonce-Valerio* este unul esențial în spectacol. Constantin Cojocaru și Ionuț Vișan comunică excelent, își transmit reciproc energie ludică, iar plăcerea lor de a juca este molipsitoare. Constantin Cojocaru este un bufon îmbrăcat în haine de adolescent (cu teniși, pantaloni colorați și tricou cu imprimeu strident), un înțelept fără vârstă, un hoinar plin de poftă de viață, care reușește prin mijloacele expresivității sale bogate să toarne puțin din combustibilul ce îl animă în sufletul și mintea dezorientate ale lui Leonce. Actorul impresionează prin resursele sale inepuizabile și pare a fi – așa cum îl caracterizează Leonce pe Valerio – „fără tată, fără mamă, născut din împreunarea unor cuvinte”: își conține replicile de parcă le-ar fi compus el însuși și se dovedește a fi un *entertainer* în cel mai nobil sens al termenului. Ionuț Vișan își secundează partenerul cu entuziasm și se lasă atras în caruselul pe care i-l propune Constantin Cojocaru, stimulându-l, la rândul său. Susține admirabil partitura foarte solicitantă a lui Leonce, înțelegând și asumându-și spiritul de angoasă romantică transmis de Büchner, dozând cu precizie inflexiunile de melancolie și sarcasm în rostirea monologurilor uluitoare ale personajului său.

Pentru personajul *Guvernantei* (Ramona Gîngă), regizorul a propus un amestec comic-grotesc de femeie fatală și fumătoare înrăită, care își plimbă plodul în cărucior, secondând-o plictisită și certând-o cu voce tabagic-lătrătoare pe inocenta și visătoare ei stăpână, Lena. Corina Georgiana Borș (în rolul *Lenei*) își pune în joc resursele de candoare, reușind să construiască un personaj nostim. Suita regală a fost condensată în rolurile Consilierilor și al Maestrului de ceremonii, construiți ca niște indivizi ciudați, cu alură de mafioți fără discernământ. În rolul *Regelui de Popo*, Vladimir Terente, înalt și chipeș, creionează un conducător aiurit și blazat, care își poartă coroana doar ca pe un simplu accesoriu, pe care îl culege de pe manechin împreună cu celelalte haine, fiind incapabil de a-și governa măcar propria minte.

Spectacolul are un mare plus în muzica interpretată live de compozitorul Cornel Cristei încă dinainte de începerea spectacolului, funcționând ca o binevenită introducere a spectatorilor în atmosfera poveștii și glisând de la sonorități duioase, asortate cu revolta lui Leonce, la pasaje antrenante, care se coagulează în teme specifice personajelor. Elementul muzical conferă ritmicitate și vibrație acestui mecanism, care, deși imperfect, se conturează ca un spectacol plăcut și proaspăt, ce bucură – mai ales – prin energia mesajului ce plutește în aer la finalul poveștii: acela că iubirea are forța de a repune în mișcare o lume inertă și monotona.

Teatrul „Maria Filotti” din Brăila – Leonce și Lena de Georg Büchner. Regia: Vlad Cristache. Decorul și costumele: Vladimir Turturică. Asistent al directorului de scenă: Septimiu Stoica. Muzica live: Cornel Cristei. Regizor tehnic: Mihail Ardeleanu. Luminile: Aurel Cosma. Sonorizarea: Marian Ecmegian. Cu: Ionuț Vișan, Corina Borș, Ramona Gîngă, Valentin Terente, Narcisa Novac, Marcel Turcoianu, Adrian Ștefan, Dan Moldoveanu, Costică Burlacu, Ionel Spălatu, Mihail Ardeleanu. Data premierei: 1 februarie 2014.